

Wieloletni plan inwestycyjny dla gminy Udanin

Wykonawca:

EUROBROKER Monika Nawojczyk

ul. Roosevelta 40/7
59- 220 Legnica

Udanin 2008

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
I. WSTĘP DO REALIZACJI PRAC	3
1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA	3
1.2. CEL OPRACOWANIA	3
1.3. METODOLOGIA OPRACOWANIA WPI	4
II. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY	5
2.1. WPROWADZENIE.....	5
2.2. ANALIZA DANYCH HISTORYCZNYCH	5
2.3. PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW	14
III. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY UDANIN	17
3.1. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH POTRZEB INWESTYCYJNYCH GMINY	17
3.2. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY DLA GMINY UDANIN NA LATA 2008 - 2013	18
ZAKOŃCZENIE	19
ZAŁĄCZNIK 1	19

I. WSTĘP DO REALIZACJI PRAC

1.1 PODSTAWA OPRACOWANIA

W dniu 27.12.2007 r. zawarta została umowa pomiędzy Wójtem Gminy Udanin a Eurobroker z Legnicy na wykonanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego gminy.

1.2. CEL OPRACOWANIA

Celem opracowania jest stworzenie jednolitego planu inwestycyjnego zwanego Wieloletnim Planem Inwestycyjnym (WPI) obejmującego strategiczne wydatki inwestycyjne jakie planuje się w okresie najbliższych 6 lat, tj. do roku 2013 włącznie. Procedura WPI zastosowania w Gminie doprowadzić ma do osiągnięcia następujących efektów:

a) uporządkowanie polityki inwestycyjnej

Szczegółowa analiza planowanych inwestycji gminy oraz poddanie ich ocenie za pomocą wypracowanej metody priorytetyzacji tworzyć ma jasny i zrozumiały sposób realizacji inwestycji do roku 2013 i na lata następne.

b) informacja społeczeństwa o zamiarach inwestycyjnych gminy

Zebranie wyników prac w formie dokumentu „WPI” stać się ma elementem informacyjnym dla społeczności lokalnej o zamierzeniach inwestycyjnych gminy.

c) pomoc w uzyskaniu środków pomocowych

Dokument „WPI” poprzez elementy oceny finansowej gminy, oceny zdolności kredytowej, charakterystykę inwestycji gminnych oraz metod ich oceny może stać się podstawowym załącznikiem w przypadku wniosku do instytucji i funduszy pomocowych współuczestniczących w finansowaniu przedsięwzięcia inwestycyjnego.

d) usprawnić opracowywanie planów jednorocznych

Mimo iż „WPI” jest planem wieloletnim jego wyniki muszą mieć bardzo ścisły związek z planami jednorocznymi tzn. z planem budżetu na rok najbliższy. WPI ma zatem na celu usprawnienie decyzji jednorocznych związanych z wydatkami inwestycyjnymi.

e) usprawnić zarządzanie

„WPI” stanowić będzie jeden z elementów zarządzania gminą. Prawidłowy, docelowy układ prac zmierzający do planowania zamierzeń inwestycyjnych powinien obejmować elementy:

- Strategia rozwoju gminy, której zadaniem jest przedstawienie podstawowych kierunków i celów strategicznych rozwoju gminy.
- Wieloletni Plan Inwestycyjny, którego zadaniem jest sprecyzowanie w tytułach inwestycyjnych celów strategicznych oraz dostosowanie ich do możliwości finansowych gminy.

1.3. METODOLOGIA OPRACOWANIA WPI

Opracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Gminy Udanin oparte zostało na kolejnych, następujących po sobie etapach pracy:

Etap 1 - Analiza danych historycznych.

Celem etapu była analiza budżetów historycznych oraz ocena gminy z punktu widzenia jej możliwości finansowych i inwestycyjnych. Analiza skupiła również uwagę na pozycjach, które poprzez swoją stabilność mogą stać się podstawą projekcji na lata przyszłe. Pozwoliło to w dalszych etapach pracy na stworzenie projekcji dochodów i wydatków w latach planowanych.

Etap 2 – Prognoza dochodów i wydatków Gminy

Celem etapu było wstępne określenie wolnych środków pieniężnych w planowanym okresie analizy. Posłużył temu przygotowany zestaw założeń oraz wyniki Etapu 1.

Etap 3 – Analiza stanu zadłużenia

Celem etapu było określenie wolnych środków pieniężnych jakie Gmina będzie mogła przeznaczyć na sfinansowanie inwestycji w planowanym okresie analizy, po wcześniejszej spłacie wszystkich zobowiązań finansowych. Posłużyła temu analiza zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyniki Etapu 2.

Etap 4 – Przedstawienie planowanych inwestycji gminnych

Celem etapu była charakterystyka wszystkich inwestycji jakie Gmina planuje zrealizować w analizowanym okresie czasu.

II. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY

2.1. WPROWADZENIE

Prognozy finansowe dla podmiotów realizujących określoną działalność obarczone są większym lub mniejszym stopniem błędu. Trudności w przewidywaniu jasnych reguł działania szczególnie widoczne są w przypadku jednostek samorządów terytorialnych. Rokroczne zmiany sposobu naliczania dochodów własnych czy trudna do określenia wielkość dotacji z budżetu państwa obarcza planowanie dużym stopniem ryzyka i niepewności. Mimo otrzymywania wielkości szacunkowych często istotnie różniących się od tych rzeczywistych, planowanie finansowe w perspektywie wieloletniej spełnia istotną bo stabilizującą rolę w realizowaniu budżetu każdej gminy. Realizując, nawet niezbyt skomplikowany, montaż finansowy dla inwestycji gminnych możemy ocenić płynność budżetu gminy dość dokładnie w perspektywie roku może dwóch. Wszystko co wydaży się później pozostaje w sferze domysłów a czasami marzeń. Nawet zgrubne szacunki w ramach planu finansowego, które wykraczają poza rok budżetowy mogą nas ostrzec przed perspektywą przeinwestowania a w konsekwencji utraty płynności finansowej gminy. Zasada szacowania dochodów pesymistycznie a wydatków optymistycznie pozwala oszacować poziom wolnych środków w sposób bezpieczny dla przyszłych budżetów.

Zaprezentowany poniżej wieloletni plan finansowy dla Gminy Udanin jest właśnie oparty na szacunkach, które mimo swojej prawdopodobnej niedokładności dają pogląd na możliwości inwestycyjne gminy. Dążąc do najdokładniejszych wyników należy ten plan rokrocznie aktualizować, przesuwając perspektywę planistyczną każdorazowo o rok w przód.

2.2. ANALIZA DANYCH HISTORYCZNYCH

Analiza danych z ubiegłych lat stanowi podstawę do stworzenia planu finansowego dochodów i wydatków gminy, z określeniem wolnych środków, jakie gmina może generować na inwestycje w badanym okresie. Analiza została przeprowadzona za lata 2005-2007. Do analizy finansowej posłużyły sprawozdania z wykonania budżetu gminy Udanin za lata 2005-2007. Ponadto na podstawie planu dochodów i wydatków uchwały budżetowej gminy na 2008 rok oraz planowanego poziomu nakładów na zadania inwestycyjne na lata 2007-2013 dokonano prognozy

dochodów i wydatków bieżących, celem oszacowania wolnych środków, jakie gmina może w przyszłości wygenerować na pokrycie kosztów obsługi zadłużenia oraz wydatków inwestycyjnych.

W roku 2006 dochody ogółem gminy Udanin spadły w stosunku do roku 2005 o 4,7%, natomiast w roku 2007 wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 9,1%. Największą część w dochodach ogółem w dwóch pierwszych latach analizy stanowiły subwencje ogólne. Ich udział w dochodach ogółem kształtował się w latach 2005-2007 na poziomie odpowiednio 37,3%, 39,9% oraz 38,1%. Kolejną znaczącą pozycję w dochodach ogółem stanowiły dochody własne. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2005 wynosił 33,3%, w roku 2006 – 38,3%, a w roku 2007 – 41,4%. Głównym źródłem dochodów własnych były wpływy z podatku od nieruchomości i podatku rolnego oraz udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT i CIT). W omawianym okresie udział dotacji celowych w dochodach ogółem wynosił odpowiednio 14,0%, 21,3% oraz 20,6%.

Tabela 1 Dochody i wydatki budżetu gminy Udanin za lata 2005-2007 (w zł.)

Lp.	Wyszczególnienie	Lata		
		2005	2006	2007
1.	Dochody własne, z tego:	3 627 578	3 972 888	4 680 638
	<i>Wpływy z podatków i opłat</i>	2 480 278	2 342 656	2 612 363
	<i>Wpływy z majątku gminy</i>	376 164	269 524	355 157
	<i>Pozostałe dochody</i>	57 932	458 566	578 162
	<i>Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa</i>	713 204	902 142	1 134 956
2.	Dotacje celowe	1 522 099	2 209 989	2 327 160
3.	Subwencje z budżetu państwa	4 062 311	4 137 241	4 304 690
4.	Środki pozyskane z innych źródeł	1 675 000	51 063	0
I.	RAZEM DOCHODY	10 886 988	10 371 181	11 312 488
	<i>Wydatki bieżące</i>	8 485 405	9 697 076	10 294 585
	<i>Wydatki inwestycyjne</i>	4 198 290	234 520	537 304
II.	RAZEM WYDATKI	12 683 695	9 931 596	10 831 889
	<i>Nadwyżka/Deficyt</i>	-1 796 707	439 585	480 599

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin oraz RIO we Wrocławiu

Środki pozyskane z innych źródeł kształtowały się na malejąco poziomie i wynosiły w latach 2005-2007 odpowiednio 15,4%, 0,5% oraz 0,0% dochodów ogółem.

Wydatki ogółem gminy Udanin spadły w roku 2006 w stosunku do roku 2005 o 21,7%, natomiast w roku 2007 wzrosły w stosunku do okresu poprzedniego o 9,1%.

Główny udział w wydatkach ogółem stanowiły wydatki bieżące, które kształtowały się w latach 2005-2007 odpowiednio na poziomie 66,9%, 97,6% oraz 95,0% wydatków ogółem. Natomiast udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w omawianym okresie wynosił odpowiednio 33,1%, 2,4% oraz 5,0%.

W roku 2005, głównie w wyniku wysokiego poziomu wydatków na realizację zadań inwestycyjnych, budżet gminy Udanin zamknął się wynikiem ujemnym, który stanowił 16,5% dochodów ogółem. Natomiast w latach 2006-2007 badany podmiot posiadał nadwyżkę budżetową, która stanowiła 4,2% dochodów ogółem.

W celu analizy finansowej danej gminy, oprócz porównywania określonych wielkości budżetowych w poszczególnych okresach istotne jest przeprowadzenie analizy wskaźnikowej. Pomaga ona dodatkowo zbadać sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego, ustalić kierunki polityki inwestycyjnej, zdolność kredytową oraz płynność finansową analizowanego podmiotu.

Podstawowym wskaźnikiem dochodowym jest stosunek dochodów budżetowych ogółem do liczby mieszkańców gminy, który świadczy o stopniu zamożności mieszkańców gminy. W latach 2005-2007 wskaźnik ten kształtował się na poziomie od 1.922 zł do 2.005 zł, co świadczy o stabilnym rozwoju badanej gminy w analizowanym okresie. Wskaźnik ten kształtował się w latach 2005-2006 poniżej wskaźnika dla gmin wiejskich na terenie Dolnego Śląska.

Tabela 2 Dochody ogółem na jednego mieszkańca za lata 2005-2007 (w zł.)

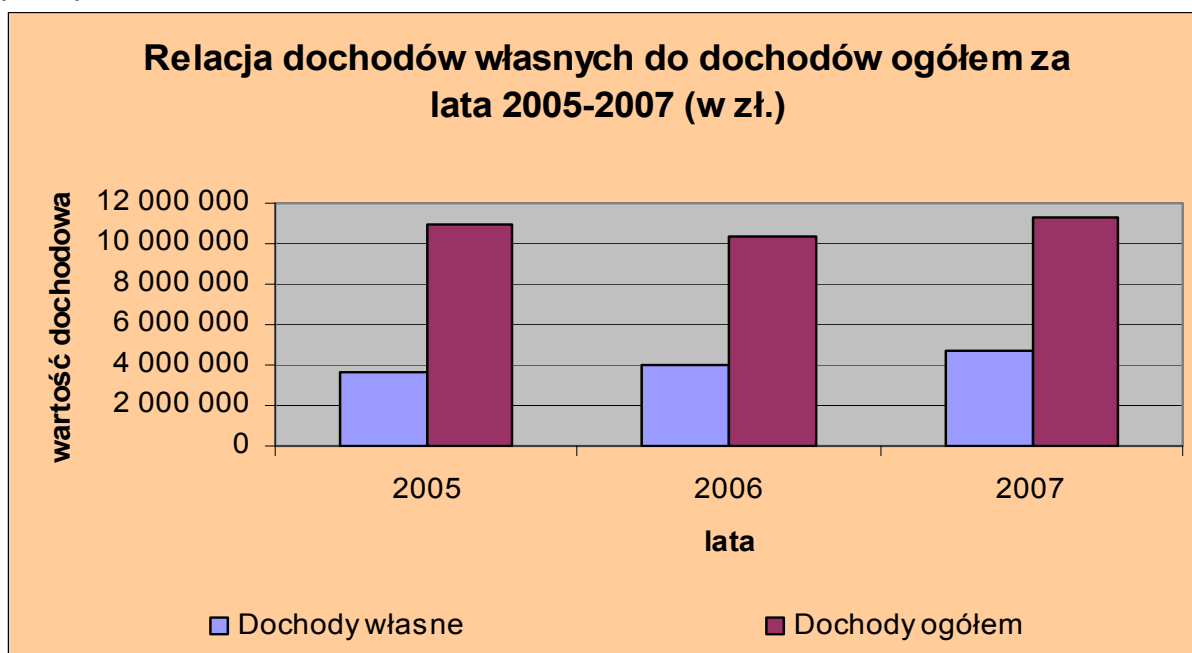
Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
1	2	3	4
Dochody ogółem	10 886 988	10 371 181	11 312 488
Liczba mieszkańców	5 664	5 642	5 642
Wskaźnik	1 922,1	1 838,2	2 005,0
Wskaźnik odniesienia – gminy wiejskie na terenie Dolnego Śląska	1 986,1	2 242,1	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin, RIO we Wrocławiu oraz danych z Głównego Urzędu Statystycznego – liczba mieszkańców wg miejsca zamieszkania. Ze względu na brak danych za rok 2007 liczbę mieszkańców w gminie Udanin przyjęto na poziomie roku 2006.

Wskaźnik dochodów własnych do dochodów ogółem określa samodzielność finansową budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego oraz poziom niezależności finansowej jednostki samorządu terytorialnego od budżetu państwa. Podstawowym źródłem dochodów własnych są wpływy z podatków i opłat lokalnych,

udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa oraz dochody z majątku gminy. Wskaźnik ten powinien być jak najwyższy. W omawianym okresie badany wskaźnik kształtował się na dość niskim aczkolwiek rosnącym poziomie i wynosił odpowiednio 33,3%, 38,3% oraz 41,4%. Należy jednak zaznaczyć, że niski poziom tego wskaźnika wynikał w latach 2005-2006 z wysokich dochodów uzyskiwanych z subwencji ogólnej.

Wykres 1 Relacja dochodów własnych do dochodów ogółem za lata 2005-2007 (w zł.)

Na podstawie powyższego wykresu (Wykres 1) obliczono poziom wskaźników, wymienionych w poniższej tabeli:

Tabela 3 Poziom wskaźników w oparciu o Wykres 1.

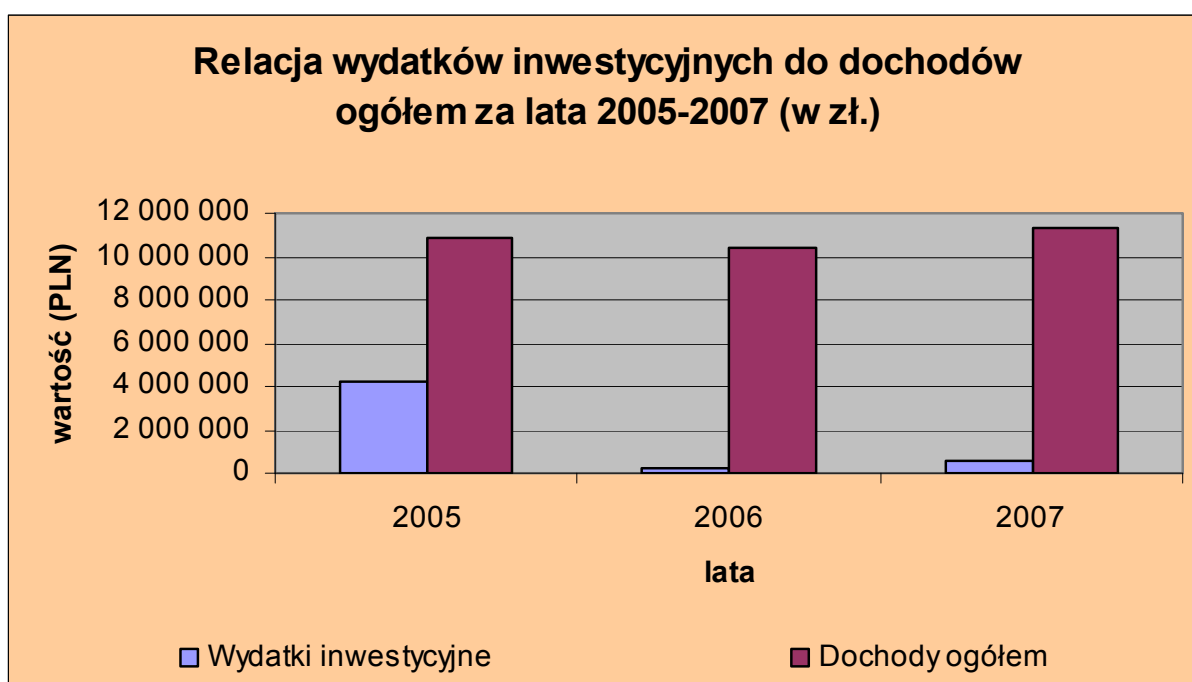
Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
1	2	3	4
Wskaźnik	33,3	38,3	41,4
Wskaźnik odniesienia – gminy wiejskie na terenie Dolnego Śląska	48,3	48,3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin oraz RIO we Wrocławiu. Brak wskaźnika odniesienia w roku 2007 wynika z braku danych dostarczanych przez RIO we Wrocławiu.

Udział wydatków inwestycyjnych w dochodach ogółem świadczy o innowacyjności jednostki samorządu terytorialnego oraz określa kierunki rozwoju analizowanego podmiotu. Wysoki poziom wskaźnika świadczy o dużym rozmachu

inwestycyjnym jednostki samorządu terytorialnego. W roku 2005 poziom tego wskaźnika kształtował się na bardzo wysokim poziomie, głównie dzięki pozyskaniu środków na inwestycje ze źródeł zewnętrznych i był wyższy od wskaźnika odniesienia dla gmin wiejskich na terenie Dolnego Śląska. Natomiast w latach 2006-2007 poziom tego wskaźnika w gminie Udanin utrzymywał się na niskim poziomie i w roku 2006 był niższy od wskaźnika dla gmin wiejskich na terenie Dolnego Śląska. W analizowanym okresie wskaźnik ten wynosił odpowiednio 38,6%, 2,3% oraz 4,7%.

Wykres 2 Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem za lata 2005-2007 (w zł.)

Jak wynika z powyższego wykresu (Wykres 2) wskaźniki przyjmują następujące wartości:

Tabela 4 Poziom wskaźników w oparciu o Wykres 2.

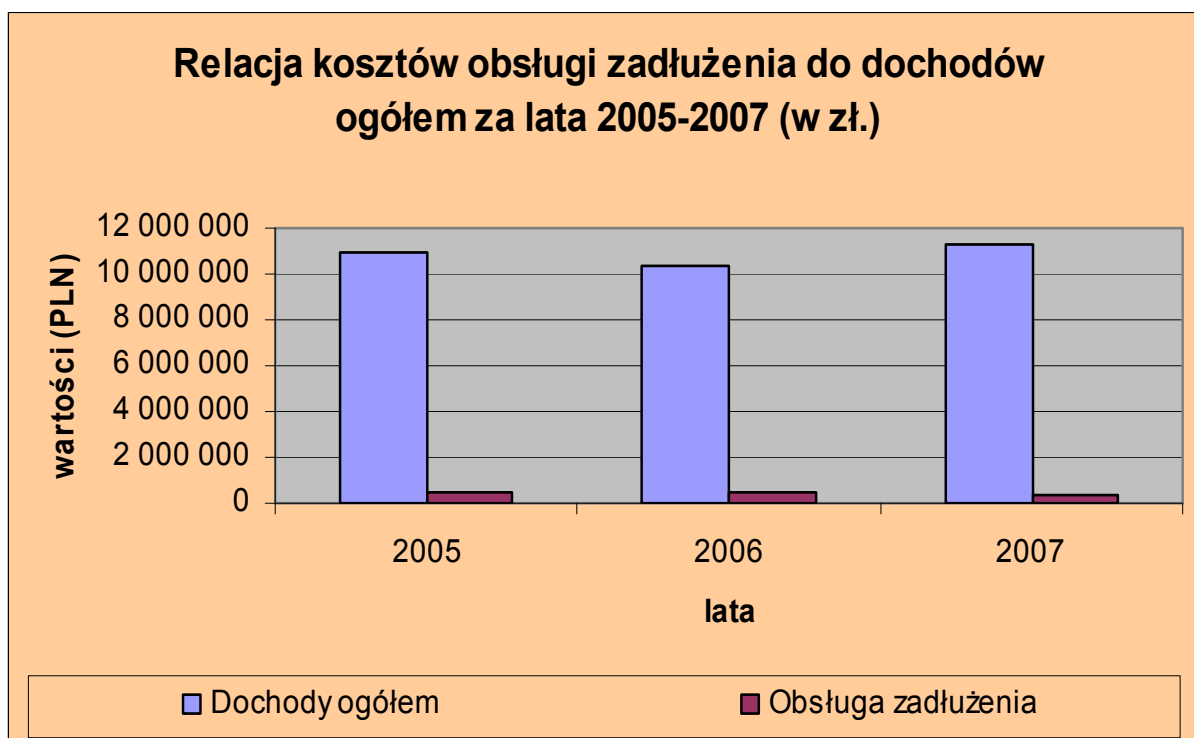
Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
1	2	3	4
Wskaźnik	38,6	2,3	4,7
Wskaźnik odniesienia - gminy wiejskie na terenie Dolnego Śląska	18,4	24,2	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin oraz RIO we Wrocławiu. Brak wskaźnika odniesienia w roku 2007 wynika z braku danych dostarczanych przez RIO we Wrocławiu.

Ocena zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego jest najczęściej dokonywana w oparciu o wskaźniki ustalone w przepisach ustawy z dnia 30 czerwca

2005 roku o finansach publicznych. Ustawa ta określa wysokość poziomu zadłużenia i obsługi zadłużenia do dochodów zrealizowanych w jednostkach samorządu terytorialnego. Pierwsze formalne ograniczenie, zawarte w art. 169 ust. 1 przedmiotowej ustawy, wyznacza limit poziomu wydatków na obsługę zadłużenia w wysokości nie większej niż 15% planowanych dochodów na rok budżetowy. Za bezpieczny poziom przyjmuje się wartość wskaźnika nie przekraczającą poziomu 10%. W przypadku gminy Udanin wskaźnik ten kształtował się w analizowanym okresie na bardzo niskim, malejącym poziomie i w latach 2005-2007 wynosił odpowiednio 4,7%, 4,2% oraz 3,2%. Bardzo bezpieczny poziom tego wskaźnika świadczy o aktualnych możliwościach wygospodarowania rezerw, pozwalających na zaciągnięcie zobowiązań niezbędnych do zwiększenia rozwoju gospodarczego podmiotu oraz zabezpieczenie własnego wkładu w celu montażu finansowego środków z Unii Europejskiej.

Wykres 3 Relacja kosztów obsługi zadłużenia do dochodów ogółem za lata 2005-2007 (w zł.)

Jak wynika z opracowanego wyżej wykresu (Wykres 3) wskaźnik w kolejnych latach badanego okresu prezentuje się następująco:

Tabela 5 Poziom wskaźników w oparciu o Wykres 3.

Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
1	2	3	4
Wskaźnik	4,7	4,2	3,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin oraz RIO we Wrocławiu

Drugie formalne ograniczenie, zawarte w art. 170 powyższej ustawy, określa maksymalną wartość łącznego zadłużenia na poziomie 60% dochodów jednostki w danym roku budżetowym. W latach 2005-2007 zadłużenie badanego podmiotu kształtowało się na niskim poziomie i wynosiło w badanym okresie odpowiednio 25,7%, 23,9% oraz 23,9% dochodów ogółem. Stabilny poziom zadłużenia świadczy o możliwości wygospodarowania rezerw umożliwiających rozwinięcie procesu inwestycyjnego w latach następnych. Porównując poziom wskaźnika gminy Udanin z poziomem osiągniętym przez gminy wiejskie na terenie Dolnego Śląska należy stwierdzić, iż w latach 2005-2006 wskaźnik ten kształtował się powyżej wskaźnika odniesienia.

Tabela 6 Relacja kwoty zadłużenia do dochodów ogółem za lata 2005-2007 (w zł.)

Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
1	2	3	4
Dochody ogółem	10 886 988	10 371 181	11 312 488
Łączna kwota długu	2 802 000	2 479 500	2 707 700
Wskaźnik	25,7	23,9	23,9
Wskaźnik odniesienia – gminy wiejskie na terenie Dolnego Śląska	18,9	18,7	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin oraz RIO we Wrocławiu. Brak wskaźnika odniesienia w roku 2007 wynika z braku danych dostarczanych przez RIO we Wrocławiu.

Powyższe ograniczenia formalne należą do najbardziej restrykcyjnych ograniczeń w tym zakresie w krajach Europy. Należy jednak podkreślić, że nie wyrażają one rzeczywistej zdolności kredytowej jednostki. Konieczne jest zatem stosowanie również innych miar kondycji finansowej oraz zdolności kredytowej jednostki takich, które są określane przez instytucje finansowe i miasta w innych

krajach. Kluczowym elementem oceny kondycji finansowej i zdolności kredytowej, poza wysokością osiągniętych dochodów, jest poziom wolnych środków.

Wolne środki – to różnica pomiędzy osiągniętymi dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi. Wysokość wolnych środków, po pomniejszeniu o koszty obsługi istniejącego zadłużenia, umożliwia ustalenie wysokości wydatków kapitałowych na dany rok tak, by ich realizacja nie spowodowała obniżenia poziomu wskaźnika wolnych środków do obsługi zadłużenia w kolejnych latach.

Zgodnie ze standardami niektórych instytucji finansowych, poziom wolnych środków do obsługi zadłużenia powinien wynosić minimum 1,7. Taki poziom gwarantuje pokrycie zobowiązań z tytułu zadłużenia i dalsze finansowanie zadań na ustalonym poziomie, nawet przy pewnych niekorzystnych zmianach stóp procentowych i kursów walutowych. W latach 2005-2007 wskaźnik ten ze względu na wysoki poziom wolnych środków oraz niski poziom kosztów obsługi zadłużenia kształtował się na bezpiecznym poziomie i wynosił odpowiednio 4,87, 1,81 oraz 3,05.

Tabela 7 Relacja wolnych środków do kosztów obsługi zadłużenia za lata 2005-2007 (w zł.)

Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
<i>Dochody ogółem</i>	10 886 988	10 371 181	11 312 488
<i>Wydatki bieżące-odsetki</i>	8 418 732	9 585 076	10 201 670
<i>Wolne środki</i>	2 468 256	786 105	1 110 818
<i>Koszty obsługi zadłużenia</i>	506 673	434 500	364 715
<i>Współczynnik wolnych środków do obsługi zadłużenia</i>	4,87	1,81	3,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin

Ponadto, zgodnie ze standardami określonymi przez niektóre instytucje finansowe, poziom wolnych środków do wydatków inwestycyjnych powinien wynosić minimum 0,5. Poziom ten gwarantuje terminowe pokrycie kosztów związanych z nakładami inwestycyjnymi. W latach 2005-2007 wskaźnik ten kształtował się na wyższych poziomach od wyżej określonego minimalnego poziomu i wynosił odpowiednio 0,98, 4,07 oraz 2,07.

Wykres 4 Relacja wolnych środków do wydatków inwestycyjnych za lata 2005-2007 (w zł.)

Co wynika z powyższego wykresu, „współczynnik wolnych środków od wydatków inwestycyjnych” przyjmuje następujące wartości na przestrzeni badanego okresu:

Tabela 8 wskaźników w oparciu o Wykres 4.

Wyszczególnienie	Lata		
	2005	2006	2007
Współczynnik wolnych środków do wydatków inwestycyjnych	0,98	4,07	2,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Gminy Udanin

Analiza prospektywna sytuacji finansowej gminy Udanin

Do sporządzenia prognozy budżetu gminy Udanin na lata 2009-2015 przyjęto plan dochodów i wydatków wynikający z uchwały budżetowej gminy Udanin na 2008 rok oraz wraz z następującymi założeniami:

1. Wzrost dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, oraz subwencji o planowany wskaźnik wzrostu gospodarczego.
2. Wzrost dochodów z majątku, wpływów z dotacji celowych oraz wydatków bieżących bez wydatków na pokrycie obsługi zadłużenia o planowany wskaźnik inflacji wynikający z prognozy makroekonomicznej na lata 2005-2020.

3. Wysokość dochodów pozyskanych na inwestycje z innych źródeł oraz wydatków inwestycyjnych ustalono na poziomie wynikającym z planowanych przez gminę Udanin nakładów na zadania inwestycyjne w lata 2007-2013.
4. Wysokość pozostałych dochodów od roku 2009 ustalono na stałym poziomie w wysokości odpowiednio 500 000 zł.
5. Wysokość spłat rat kapitałowych z uwzględnieniem spłat zaciągniętych kredytów przez gminę Udanin, zgodnie z prognozą długu publicznego gminy Udanin, wraz z kwotą spłaty zobowiązań wynikających z przedstawionej projekcji.

2.3. PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW

Analiza prospektywna sytuacji finansowej gminy Udanin

Tabela 9 Prognoza budżetu gminy Udanin na lata 2009-2015 (w zł.)

Wyszczególnienie	Lata							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Dochody z podatków i opłat</i>	3 134 188	3 309 703	3 511 594	3 708 244	3 901 072	4 096 126	4 296 836	4 511 678
<i>Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa</i>	1 136 716	1 200 372	1 273 595	1 344 916	1 414 852	1 485 594	1 558 388	1 636 308
<i>Dochody z majątku</i>	322 904	332 591	343 899	356 623	369 462	382 393	395 777	409 233
<i>Dotacje celowe</i>	1 987 130	2 046 744	2 116 333	2 194 638	2 273 644	2 353 222	2 435 585	2 518 395
<i>Subwencje z budżetu państwa</i>	4 803 019	5 071 988	5 381 379	5 682 737	5 978 239	6 277 151	6 584 731	6 913 968
<i>Środki pozyskane na inwestycje</i>	1 786 600	6 386 454	5 354 625	7 691 500	7 599 125	20 000	100 000	100 000
<i>Pozostałe dochody</i>	572 553	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>Dochody ogółem</i>	13 743 110	18 847 852	18 481 426	21 478 657	22 036 394	15 114 486	15 871 317	16 589 582
<i>Wydatki bieżące</i>	10 538 723	10 854 885	11 223 951	11 639 237	12 058 249	12 480 288	12 917 098	13 356 280
Wolne środki brutto	3 204 387	7 992 967	7 257 475	9 839 420	9 978 145	2 634 198	2 954 219	3 233 302
Koszty obsługi zadłużenia	446 800	718 888	916 962	1 060 819	1 287 701	1 520 762	1 525 387	1 560 728
<i>Splata rat kapitałowych</i>	251 800	526 380	683 003	808 991	997 447	1 197 392	1 246 337	1 318 483
<i>Splata odsetek</i>	195 000	192 508	233 958	251 828	290 254	323 370	279 049	242 245
Wolne środki netto	2 757 587	7 274 079	6 340 514	8 778 601	8 690 444	1 113 436	1 428 832	1 672 574
<i>Inwestycje finansowane z:</i>	4 301 827	8 551 106	7 340 417	10 281 250	10 283 000	1 500 000	2 000 000	2 500 000
<i>Środki własne</i>	970 987	887 625	985 889	1 087 101	1 091 319	1 093 436	1 328 832	1 572 574
<i>Środki pozyskane na inwestycje</i>	1 786 600	6 386 454	5 354 625	7 691 500	7 599 125	20 000	100 000	100 000
<i>Kredyty i pożyczki</i>	1 549 240	1 280 027	1 007 903	1 507 649	1 599 556	391 564	577 168	831 426
Wolne środki po inwestycjach	5 000	3 000	8 000	5 000	7 000	5 000	6 000	4 000
<i>Planowany dług na koniec roku</i>	3 500 140	4 253 787	4 578 687	5 277 344	5 879 453	5 073 625	4 404 455	3 917 398
<i>Relacja planowanego zadłużenia do dochodów ogółem</i>	25,5	22,6	24,8	24,6	26,7	33,6	27,8	23,6
<i>Relacja kosztów obsługi zadłużenia do dochodów ogółem</i>	3,3	3,8	5,0	4,9	5,8	10,1	9,6	9,4

Na podstawie wielkości planowanych dochodów i wydatków, zgodnie z uchwałą budżetu gminy Udanin na 2008 rok oraz planowanym poziomem nakładów na zadania inwestycyjne na lata 2007-2013, została przedstawiona prognoza dochodów i wydatków budżetu na lata 2009-2015. Przedstawia ona wyjątkowo stabilną sytuację finansową badanego podmiotu. W omawianym okresie budżet gminy Udanin charakteryzować się będzie stabilnym poziomem zadłużenia oraz wyjątkowo korzystną strukturą wydatków – znaczna część środków finansowych będzie przeznaczana na wydatki kapitałowe. Nadal będzie utrzymywać się duży udział dochodów własnych oraz dochodów z subwencji ogólnej w dochodach ogółem, co niewątpliwie świadczy o dużej samodzielności finansowej badanego podmiotu, albowiem są to dochody o których przeznaczeniu może samodzielnie decydować organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Należy zaznaczyć, iż pomimo zabezpieczania w budżecie znacznego poziomu środków finansowych na wydatki inwestycyjne zadłużenie badanego podmiotu będzie utrzymywać się na bezpiecznym poziomie i w omawianym okresie nie zbliży się do ustawowych relacji zadłużenia do dochodów ogółem.

A zatem, w związku z bardzo niskim poziomem zadłużenia gminy Udanin oraz prognozowanym dodatnim poziomem wolnych środków na inwestycje, istnieje możliwość zgromadzenia niezbędnych środków finansowych celem zabezpieczenia wkładu finansowego służącego dofinansowaniu realizowanych zadań inwestycyjnych ze środków z Unii Europejskiej i prowadzenia ekspansywnej polityki inwestycyjnej. Umożliwi to przyspieszenie rozwoju gospodarczego badanej gminy oraz polepszenie jakości życia mieszkańców na jej terenie.

III. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY UDANIN

3.1. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH POTRZEB INWESTYCYJNYCH GMINY

Wielkość środków kierowanych przez samorząd na finansowanie inwestycji jest niewystarczająca. Potrzeby inwestycyjne przewyższają możliwości budżetów w następnych latach. Konieczność wyboru zadań inwestycyjnych do realizacji w pierwszej kolejności wymaga opracowania hierarchi zadań z punktu widzenia interesów gminy.

Władze gminy zainicjowały proces poszukiwania takich rozwiązań inwestycyjnych, które wpłyną przede wszystkim na:

- jakość życia mieszkańców,
- jakość funkcjonowania układu gospodarczego,
- funkcjonowania i współdziałania gminy w układzie regionalnym,
- uwarunkowania ekologiczne,
- uwarunkowania kulturowe,

Propozycje inwestycyjne zostały poddane analizie mającej na celu wyeliminowanie tych propozycji które z przyczyn finansowych i prawnych nie będą możliwe do realizacji oraz określenie tych najbardziej zaspokajających potrzeby zbiorowe mieszkańców.

Lista kolejności realizacji zadań została oparta na następujących elementach wyrażających potrzeby realizacji inwestycji i jej wpływ na dziedziny działalności gminy

- preferencje gminy
- efekt funkcjonalny określony ilością mieszkańców (gospodarstw domowych, które odniosą korzyści w wyniku realizacji inwestycji)
- komplementarność czyli powiązanie z innymi inwestycjami realizowanymi ze środków gminy
- wpływem na środowisko
- możliwościami pozyskania dofinansowania ze środków pomocowych UE

3.2. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY DLA GMINY UDANIN NA LATA 2008 - 2013

Diagnoza potrzeb w zakresie inwestycji w gminie Udanin doprowadziły do wniosków że podstawową potrzebą mieszkańców, choć może nie do końca uświadomioną, jest czyste środowisko naturalne. Są one zbieżne nie tylko z „modą na czyste środowisko” ale przede wszystkim z wizją Udanin jako gminy o charakterze rekreacyjno – turystycznym, tak często akcentowaną w trakcie prac nad strategią rozwoju.

Decydującym o doborze zadań są bowiem możliwości finansowe budżetu gminy Udanin. Realizacja najważniejszych inwestycji środowiskowych czy innych wymaga setek tysięcy czy nawet milionów złotych. Przy szczupłości środków finansowych jakimi dysponuje Udanin koniecznym jest finansowanie zewnętrzne zadań inwestycyjnych i to zarówno zwrotne (pożyczki, kredyty) jak i bezzwrotne (dotacje, granty). Z tego też powodu określone powyżej zadania inwestycyjne należy zaplanować do realizacji kierując się nie tylko rankingiem ale także (a może przede wszystkim) możliwością pozyskania funduszy zewnętrznych.

Obecne programowanie UE 2007-2013 czyni realnym pozyskanie dofinansowania przez Gminę w celu realizacji zadań środowiskowych czy też społecznym (obiekty infrastruktury kulturalno - oświatowej). Możliwości te wynikają zarówno z treści m.in. z Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. Dolnośląskiego.

Kierując się powyższymi wskazaniem zdecydowano się zaproponować treść Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Udanina na lata 2007 -2013, która zachowa równowagę pomiędzy oczekiwaniami mieszkańców a perspektywami pozyskania współfinansowania zewnętrznego na realizację zadań inwestycyjnych. Szczegóły prezentuje załącznik nr 1 (str. 20)

Podsumowując zapisy poniższego planu należy zwrócić uwagę na pozycję „dotacje”. Jest to pozycja, która ukazuje kwoty, jakie gmina planuje pozyskać ze źródeł zewnętrznych (np.: fundusze strukturalne).

Zakończenie

Niniejszy dokument stanowi efekt pracy konsultantów i pracowników urzędu gminy Udanin. Zawiera opis metodologii oraz sposobu realizacji poszczególnych etapów Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007 – 2013. Jak się wydaje jest to opracowanie na miarę możliwości i ambicji mieszkańców Gminy. Jego założenia oparte są na racjonalnych podstawach a sam plan inwestycyjny jest optymalnie wpasowany w możliwości i potrzeby mieszkańców. Udanin nie zalicza się do gmin bogatych – szczupłość zadań inwestycyjnych nie powinna zatem dziwić. W tej sytuacji bardzo ważna jest umiejętność koncentrowania się na realizacji zadań najważniejszych a szczupłość budżetu powinna determinować racjonalność i konsekwencję w jego realizowaniu. Z tego też powodu, pomimo występowania wielu problemów i potrzeb, zdecydowano się skoncentrować na inwestycjach wodno – kanalizacyjnych, które mimo dużej kapitałochłonności dają szansę na rozwój gospodarczy i społeczny gminy.

Ostateczny wybór kierunku inwestowania na najbliższe lata zależy od Rady Gminy. Z punktu widzenia metodologii w celu osiągnięcia sukcesu w wieloletnim planowaniu inwestycyjnym w gminie równie istotną jak przyjęcie WPI przez Radę Gminy jest konieczność corocznej reedycji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego polegająca nie tylko na aktualizacji danych zatwierdzonego już i realizowanego planu ale także na dokładaniu do niego kolejnego roku analizy, weryfikacji poglądów społeczności lokalnej na obowiązujące kryteria oceny inwestycji oraz ujmowaniu w planie nowych zadań inwestycyjnych zgłaszanych przez mieszkańców i służby gminy w ciągu całego roku.

ZAŁĄCZNIK 1

Załącznik nr 1. Zestawienie tabelaryczne Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007 – 2013 dla Gminy Udanin. Dane w tysiącach.

Kod	NAZWA ZADANIA	okres realizacji	Wielkość nakładów (w tys.)			2007			2008			2009			2010			2011			2012			2013		
			Ogółem (O)	Własne (ŚW)	Dotacja (D)	O	ŚW	D	O	ŚW	D	O	ŚW	D	O	ŚW	D	O	ŚW	D	O	ŚW	D	O	ŚW	D
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lusina oraz rozbudowa sanitarnej sieci kanalizacyjnej w miejscowości Udanin	2007-2009	5437	1221	4216	453	203	250	2623	529	2094	2361	489	1872	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Kanalizacja sanitarna w miejscowościach Lasek i Rościśław -Gmina Udanin	2008-2010	8505	3848	4657	0	0	0	1042	914	128	2578	1230	1348	4885	1704	3181	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Udanin i Wądroże Wielkie wraz z oczyszczalnią ścieków w Ujeździe Dolnym - etap I	2009-2011	16186	6149	10037	0	0	0	0	0	0	1236	802	434	5896	2200	3696	9054	3147	5907	0	0	0	0	0	0
4	Projekt + kanalizacja wsi Drogomiłowice	2010-2011	2100	1050	1050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	50	50	2000	1000	1000	0	0	0	0	0	0

5	Kanalizacja wiejska we wsi Łagiewniki i Różana	2013	5000	2500	2500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5000	2500	2500
6	Kanalizacja sanitarna Jarostów	2012	1700	850	850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1700	850	850	0	0	0	
7	Budowa kanalizacji wiejskiej w miejscowościach Ujazd Górny, Ujazd Dolny	2011	4000	2000	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4000	2000	2000	0	0	0	0	0	0	
8	Kanalizacja sanitarna Karnica	2011-2012	1500	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	750	375	375	750	375	375	0	0	0	
9	Kanalizacja sanitarna Pichorowice, Pielaszkowice	2012	3500	1750	1750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3500	1750	1750	0	0	0	
10	Kanalizacja sanitarna w Jarosławiu	2012	2200	1100	1100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2200	1100	1100	0	0	0	
11	Budowa kanalizacji we wsi Dźwigórz - Dębica	2013	2000	1000	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	1000	1000	
12	Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej we wsi Lasek	2012	250	125	125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	250	125	125	0	0	0	
13	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Łagiewnikach + plac zabaw	2009	100	50	50	0	0	0	0	0	0	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

14	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Udaninie	2009-2010	200	100	100	0	0	0	0	0	0	0	100	50	50	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Gościszawiu	2012-2013	135	68	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	68	34	34	67	34	33
16	Świetlica wiejska w Drogomiłowicach	2013	200	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	100	100
17	Modernizacja i świetlicy we wsi Karnice	2009-2010	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	50	25	25	50	25	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Modernizacja świetlicy wiejskiej we wsi Sokolniki	2012-2013	300	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150	75	75	150	75	75
19	Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Damianowie wraz z przyległym placem i boiskiem	2009	190	95	95	0	0	0	0	0	0	0	190	95	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Świetlica wiejska we wsi Pielaszkowice + projekt	2011-2012	612	306	306	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	306	153	153	306	153	153	0	0	0
21	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Lusinie wraz z przyległym placem zabaw dla dzieci	2010-2011	192	96	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	96	48	48	96	48	48	0	0	0	0	0	0	0
22	Modernizacja świetlicy wiejskiej, utworzenie placu zabaw uporządkowanie	2009	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	terenu w Piekarach																										
23	Wykonanie prac budowlano - konserwatorskich w kościele p.w. św. Marcina we wsi Ujazd Górny	2009-2012	1126	561	560	0	0	0	0	0	0	282	141	141	281	141	140	282	141	141	281	141	140	0	0	0	
24	Prace konserwatorskie w obiekcie zabytkowym - kościół w Gościławiu	2010-2011	275	138	137	0	0	0	0	0	0	0	0	0	138	69	69	137	69	68	0	0	0	0	0	0	
25	Konserwacja zabytków kultury w kościele p.w. NMP w Lusinie	2010-2011	169	85	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85	43	42	84	42	42	0	0	0	0	0	0	
26	Renowacja kościoła w Jarosławiu	2008-2011	130	65	65	0	0	0	33	17	16	32	16	16	33	17	16	32	16	16	0	0	0	0	0	0	
27	Malowanie kościoła z zewnątrz we wsi Pichorowice	2010	160	80	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	160	80	80	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20
28	Budowa świetlicy wraz z biblioteką jako Centrum Edukacyjno-Wychowawczo - Społecznego w miejscowości Ujazd Górny	2007-2010	1445	723	722	482	241	241	481	241	240	482	241	241	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29	Modernizacja byłej Szkoły Podstawowej w Ujeździe Górnym pod placówkę	2009-2010	610	305	305	0	0	0	0	0	0	305	153	152	305	153	152	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

36	Rewitalizacja miejscowości Udanin (Boisko, plac parkingowy, korty, kościół Św. Urszuli, ścieżki spacerowe i rowerowe)	2009-2013	5000	2500	2500	0	0	0	0	0	0	1250	625	625	1250	625	625	1250	625	625	1250	625	625	1250	625	625
37	Modernizacja parkingu w Udaninie	2008-2009	660	330	330	0	0	0	330	115	115	330	115	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Budowa parkingu koło Kościoła pw. Św. Marcina w Ujeździe Górnym	2009-2010	110	55	55	0	0	0	0	0	0	55	28	27	55	27	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Budowa parking we wsi Drogomiłowice	2011	400	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400	200	200	0	0	0	0	0	0
40	Budowa parkingu koło cmentarza wiejskiego wraz z modernizacją drogi we wsi Ujazd Górny	2009-2010	115	58	57	0	0	0	0	0	0	58	29	29	57	29	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Budowa parkingu przy cmentarzu we wsi Piekary	2011	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	50	50	0	0	0	0	0	0
42	Budowa chodników i odtworzenie rowów melioracyjnych wzdłuż drogi w miejscowości Karnica	2013	400	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400	200	200
43	Chodniki i pokrycie rowów melioracyjnych we wsi Sokolniki	2013	500	250	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500	250	250

44	Naprawa pobocza i chodniki we wsi Konary	2009-2011	700	350	350	0	0	0	0	0	0	233	117	116	233	116	117	234	117	117	0	0	0	0	0	0	
45	Budowa chodnika we wsi Pichorowice	2009-2012	250	125	125	0	0	0	0	0	0	63	32	31	63	32	31	62	31	31	62	31	31	0	0	0	
46	Chodniki i pobocza we wsi Łagiewniki	2011	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	50	50	0	0	0	0	0	0	
47	Chodniki przez wieś Jarosław	2009-2011	300	150	150	0	0	0	0	0	0	100	50	50	100	50	50	100	50	50	0	0	0	0	0	0	
48	Ustawienie kęgli i zasypanie rowów, ułożenie chodników we wsi Piekary	2010	200	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
49	Modernizacja drogi wiejskiej we wsi Ujazd Dolny	2013	410	205	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	410	205	205
50	Projekt + Droga Sokolniki - Jarosław	2009 - 2012	2000	1000	1000	0	0	0	0	0	0	500	250	250	500	250	250	500	250	250	500	250	250	0	0	0	
51	Modernizacja ogrodzenia przy świetlicy i placu zabaw w Jarosławiu	2009	100	50	50	0	0	0	0	0	0	100	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
52	Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej we wsi Dźwigórz	2013	300	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	150	150	
53	Modernizacja drogi gminnej we wsi Różana	2012	250	125	125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	250	125	125	0	0	0	

54	Wykonanie drogi gminnej - bocznej we wsi Jarosław	2010	300	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	
55	Rozbudowa i modernizacja budynku remizy oraz placu przy budynku remizy OSP Lusina	2010-2012	186	93	93	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	31	31	62	31	31	62	31	31	0	0	0
56	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego 4x4 (OSP Lusina)	2012	580	290	290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	580	290	290	0	0	0	
57	Zintegrowany System Informatyczny II	2010-2011	600	150	450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	75	225	300	75	225	0	0	0	0	0	
58	Budowa drogi osiedlowej w Ujeździe Górnym	2007-2010	1400	700	700	350	175	175	350	175	175	350	175	175	350	175	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
59	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ujazd Góry	2008-2009	630	315	315	0	0	0	315	157	158	315	157	158	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
60	Uzbrojenie dalszych działek budowlanych w Ujeździe Górnym	2009-2010	300	150	150	0	0	0	0	0	0	150	75	75	150	75	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	